

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

П. к. 1000 София, ул. „Триадица“ N 2, тел.: 86-01, факс: 80-06-09, e-mail IIS-MLSW@BG400=BG

Изх. N М. 00. 26
09. 10. 1998 г.

*На Висшето
 и в-те Създание
 15.10.98*

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

по Конституционно дело N 29 от 1998 година

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Като заинтересована страна по конституционно дело N29/98 г., конституирана с определение на Конституционния съд от 24.09.1998 г., изразявам следното становище :

В искането си, група народни представители твърдят, че приетото в чл. 37, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за здравното осигуряване задължение гражданите да заплащат за всяко посещение при лекаря или стоматолога едно на сто от минималната работна заплата, установена за страната и за всеки ден болнично лечение по две на сто от минималната работна заплата установена за страната, но не по-дълго от 20 дни годишно, от една страна противоречи на правото на гражданите на здравно осигуряване, а от друга не гарантира достъпна медицинска помощ, което противоречи на Конституцията. Това твърдение е неоснователно.

Съгласно чл. 52, ал. 1 от Конституцията гражданите имат право на здравно осигуряване, гарантиращо им достъпна медицинска помощ и на безплатно ползване на медицинско обслужване при условия и по

ред, определени със закон. С разпоредбите на новосъздадения с Преходните и заключителни разпоредби на Закона за здравното осигуряване член 3а от Закона за народното здраве, съгласно който останалите дейности по здравеопазването, извън тези обхванати от здравното осигуряване, се ползват безплатно от гражданите и се финансират от Републиканския и общинските бюджети, държавата изпълнява задължението си за предоставяне в определени случаи на безплатно медицинско обслужване.

Що се отнася до здравното осигуряване един от основните негови принципи е задължителното участие от осигурените. Това задължително участие включва не само внасянето на осигурителни вноски, а и плащане на въпросните суми. Фактически осигуреният участва с осигурителните си вноски в осигуряването в съответствие с принципа на солидарност, а при настъпването на самия осигурителен случай - нуждата от медицинска помощ, продължава участието си с плащането на други суми. По този начин, отново изхождайки от принципа на солидарност се постига по-справедливо разпределение на осигурителната тежест т. е. лицата, които по-често ползват медицинска помощ участват с по-голям дял в осигуряването. Разбира се в случая не става дума за хронично болните тъй като законът изрично ги освобождава от това задължение. Още повече, че в чл. 52, ал. 2, от Конституцията наред с останалите източници на финансиране на здравеопазването са предвидени и личните осигурителни вноски, както и други източници определени със закон. Такъв източник би могло да бъде участието на гражданите в директни заплащания, както предвижда атакуваният текст.

Внасянето на тези суми не прави медицинската помощ недостъпна, тъй като от това задължение са освободени както лицата със заболявания, включени в списък, така и всички, които на практика нямат доходи или имат сравнително ниски доходи.

Не е основателно и твърдението, че след като работещите членове на семейството ще заплащат част от осигурителните вноски за децата си, то това означава че държавата оттегля част от своята закрила към семейството и децата.

Съгласно чл. 47,ал. 1 от Конституцията отглеждането и възпитанието на децата до пълнолетието им е право и задължение на техните родители и се подпомага от държавата. Част от това задължение е безспорно грижата за здравето на децата и плащането на тези вноски е всъщност изпълнение на родителски задължения. Конституционното задължение на държавата е да подпомага родителите при изпълнението на техните задължения и конкретно при здравното осигуряване това се постига с поемане на тази плащания от държавата в случаите, когато родителите по ред причини не получават необходимите доходи.

Закрилата и подпомагането на семейството от държавата в никакъв случай не се свежда единствено до поемане на разходите по здравното осигуряване на децата. Както закрилата така и подпомагането на отглеждането и възпитанието на децата от държавата имат значително по-широко съдържание и макар и да включват в себе си и финансово подпомагане, то не е определящо.

С оглед гореизложеното считам, че искането на групата народни представители за обявяване на противоконституционността на чл. 37,ал. 1,т. 1 и 2 и чл. 41,т. 3 от Закона за здравното осигуряване е неоснователно и следва да се отхвърли.

МИНИСТЪР

